

LBRIS

We know
books

Ștefan Popa

PUSTNICA

O chemare vie
la sfințenie

Prefață de Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă

Ecoul Transilvan
2026

civilă și militară, în țară și străinătate. A publicat 65 de cărți: 43 de proză și poezie și o Revistă, precum și coautor în peste 22 de antologii literare. Face parte din mai multe Cercuri literare, Asociații, Fundații etc. Este membru fondator al Societății „Cultul Eroilor” din Cluj-Napoca. Este membru în Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România. Este președintele Ligii Aeriene Române, Filiala Cluj. Este director și fondator al Revistei internaționale de istorie, cultură și spiritualitate „Chemarea zborului”. Este director și fondator al Școlii de Excelență Mistică „Schimonahia Elisabeta”. A participat la construirea unor schituri și mănăstiri, cum ar fi: Mănăstirea Muntele Rece cu Hramul „Înălțarea Domnului”, Mănăstirea Cristorel cu Hramul „Sfântul Proroc Ilie și Sfântul Lazăr”, Schitul semi-îngropat în stâncă cu Hramul „Sfântul Proroc Ilie” de pe vârful Giumalău. A făcut donații constând în paturi, saltele, păaturi, cearceafuri, haine militare, încălțăminte, curele, ranițe etc., la mai multe mănăstiri și schituri: Schitul Sfântul Proroc Ilie de pe Giumalău, Mănăstirea Muntele Rece, Mănăstirea Cristorel, Mănăstirea Poșaga. A participat la emisiuni de radio, de televiziune și din online.

CUPRINS

PREFAȚĂ: Eli-sheba – Dumnezeu este perfecțiune, El este judecată (Ioan Chirilă)	5
RECENZIE Pustnica – o invitație la moarte și la renaștere duhovnicească.....	10
DUMNEZEU MI-A TRIMIS DUHOVNIC O MĂICUȚĂ... 12	
CURAJUL DE A DEVENI SFÂNT.....	15
CUM AR TREBUI SĂ NE POCĂIM? „Pocățiți-vă că s-a apropiat împărăția cerurilor.”	23
EU SUNT MIREASA LUI HRISTOS (Interviu cu schimonahia Elisabeta, fosta maică Teodora, pustnica Giumalăului)	31
CINE A FOST PUSTNICA TEODORA?	37
PUSTNICA TEODORA AVEA DARUL LACRIMILOR.....	41
DU-TE, VITEAZO, LA PUSTIE!.....	44
„MOARTĂ SAU VIE, NU SE ȘTIE!”	48
DORUL DUMNEZEIRII LA PUSTNICA TEODORA.....	50
PUSTNICA TEODORA IUBEA CU IUBIRE DUMNEZEIASCĂ.....	54
MAICA TEODORA AVEA RUGĂCIUNEA LUI IISUS	58
MAICA TEODORA ERA „RĂPITĂ ÎN DUH”	65
CE ESTE „RĂPIREA ÎN DUH”?	68
PUSTNICA TEODORA IUBEA CU ACEIAȘI MĂSURĂ, ATÂT OAMENII CÂT ȘI ANIMALELE	81
MĂRTURISIRI ALE PUSTNICEI TEODORA	87
PAȘTI CREȘTIN ÎN PUSTNICIE	98
MĂRTURISIREA UNEI STAREȚE DESPRE MAICA TEODORA	105
MOȘTENIREA MAICII TEODORA	112
MĂRTURIE DIN PUSTNICIE	116
PACEA PUSTNICEI TEODORA	119

„FRATELOR, AM FOST ÎN IAD!”.....	122
PUSTNICA ELISABETA – CALEA DE LA PUSTNICIE	
LA SFINȚENIE	126
PUSTNICA ELISABETA NE DUCEA ÎN SPATE	
PE TOȚI.....	130
CHILIA TA ÎȚI ADUCE FERICIREA	132
SFÂNTA CUVIOASĂ ELISABETA DE LA PASĂREA	134
CE FOLOS, CE FOLOS, O VIAȚĂ FĂRĂ DE HRISTOS! .	137
CINE POATE SĂ FIE UCENICUL LUI HRISTOS?	140
SCHIMONAHIA ELISABETA – CALEA DE LA	
PUSTNICIE LA SFINȚENIE	146
HARUL SFINȚENIEI LUCREAZĂ ÎN TOT TIMPUL ȘI-N	
TOT LOCUL	150
SCHIMONAHIA ELISABETA – IZVOR DE PACE ȘI	
BUCURIE	154
SFÂNTA CARE A DAT ARIPI CREDINȚEI	
ORTODOXE	159
SFÂNTA CUVIOASA ELISABETA DE LA PASĂREA,	
CONTEMPORANĂ CU NOI.....	161
SFÂNTA CUVIOASĂ ELISABETA M-A VINDECAT DE	
CANCER.....	164
TROPARUL SFINTEI CUVIOASE ELISABETA DE LA	
PASĂREA	167
PUSTNICA.....	168
TE PORT ÎN SUFLET.....	169
LA UȘA MILOSTIVIRII.....	170
•	
DESPRE AUTOR.....	172

DUMNEZEU MI-A TRIMIS DUHOVNIC O MĂICUȚĂ

Cine poate fi duhovnic? Care sunt abilitățile unui părinte duhovnicesc? Cum îți poți recunoaște duhovnicul? Astăzi, când spunem preot, spunem duhovnic și când spunem duhovnic spunem preot. Biserica Ortodoxă a cunoscut și vremuri în care duhovnicul nu era obligatoriu să fie preot. Preotul ortodox român de totdeauna pătruns de crucea iubitoare a lui Hristos, Care a plâns pentru întreaga omenire, este deodată slujitor al Bisericii Ortodoxe străbune, dar și duhovnic și păstor al poporului credincios. Pentru el, credința este nedespărțită de credincioși, de neamul și de strămoșii noștri.

Duhovnicul iscusit va trebui să ofere, în primul rând, exemplul personal al aplicării practice a tot ce învață din fața sfântului altar și pretinde credincioșilor săi, fiind urmărit în permanență de ideea că ochii tuturor sunt îndreptați, mai întâi asupra vieții sale și apoi asupra pregătirii, a vocii, a chipului său etc. Înger în trup cer Sfinții Părinți a fi preotul pentru a se achita cu cinste de toate îndatoririle sale oferind adevărata pildă în jurul său și vibrând cu întreaga ființă când stă de vorbă cu Dumnezeu, cu lumea din ceruri. Credincioșii, chiar cei cu mai puține cunoștințe religioase sunt foarte aspri în judecata lor, atunci când este vorba de părintele lor sufletesc, pe care îl ascultă și îl

urmează cu toată convingerea, dacă acesta strălucește în fața lor, ca un astru ceresc. Sfântul Ioan Gură de Aur făcea următoarea recomandare: „Sufletul preotului să fie mai curat decât însăși razele soarelui”. Sfântul Grigore cel Mare cerea ca: „Orice predicator să se facă auzit mai mult prin fapte decât prin vorbă”.

Mă rugam și căutam un duhovnic iscusit. Cum este întâlnirea cu duhovnicul? Greu de explicat... Într-o întâlnire cu duhovnicul e o mare uimire, un moment unic din viață, o invitație la schimbare la învierea omului nou din tine. Duhovnicul nu se găsește peste noapte, ci după ani de căutări și cercetări. 30 de ani am căutat un duhovnic și într-o noapte la miezul nopții, Dumnezeu mi-a răspuns. În data de 13 iunie 2000, noaptea, repet, a sunat la ușa noastră cineva. Am deschis ușa și ce să vezi, era o maică... Am rămas surprins și eu și soția, ne-am uitat unul la celălalt și am încuviințat să o poftim în casă. S-a prezentat ca fiind maica Teodora și că viețuiește undeva în muntele Giumalău. „De ce ați venit la noi?”, am întrebat eu. „Sunt trimisă de un „bătrân”, pustnic din munte cu un mesaj pentru dumneavoastră, frate Ștefan Popa, să ajutați la construirea unui schit pentru pustnicii din masivul Rarău-Giumalău”, a spus maica Teodora. „Maică, dar nu suntem bogați, suntem oameni obișnuiți... oameni simpli...”, încercam eu să mă sustrag di propunere. Părintele vă cunoaște, nu știu de unde și v-a rugat să coordonați această lucrare. Și eu și soția ne-am uitat

unul la altul și, în cele din urmă, am luat această situație ca de la Dumnezeu, iar maica Teodora cu felul ei de a fi ne-a cucerit, ne-a fascinat. Ne-am rugat, am mâncat cu maica, am râs, am plâns, nu ne-am dat seama când a trecut timpul, când m-am uitat la ceas era ora 04.00 dimineata. Ceea ce mi-a reținut atenția, în mod deosebit a fost atunci când maica ne-a spus că primul ei duhovnic a fost Părintele Paisie Olaru de la Sihla. De ce? Pentru că Părintele Paisie de la Sihla a fost și primul meu duhovnic la vârsta de 18 ani. Și atunci am realizat că practic maica Teodora era sora mea duhovnicească. Atunci am primit un gând de la Dumnezeu: „Uite, duhovnicul tău!”. Așa am cunoscut-o pe maica Teodora. Și, într-adevăr maica Teodora mi-a fost duhovnic, sfătuitor, îndrumător, mamă, soră, prietenă și, nu în ultimul rând, am simțit-o întotdeauna ca un înger păzitor. Maica mi-a schimbat gândirea, modul de viață, felul de a iubi, rugăciunea, privirea aproapelui, m-a schimbat total.

CURAJUL DE A DEVENI SFÂNT

„Un sfânt poate fi analfabet, dar e superior unui geniu, fiindcă ideea de sfințenie e legată de ideea de minune. Un sfânt poate face o minune. Geniul face isprăvi, nu minuni. Lumea acum e ancorată în cultul genialității ca slăvire a progresului în afară. Atât. Or, cu cât suntem mai avansați, mecanic și material, cu atât suntem mai departe de esența reală a lumii de sfințenie”, ne spune gânditorul creștin Petre Țuțea.

Din păcate, sfinții se nasc rar, dar trăiesc veșnic. Cum ne pocăim? Această cuvioasă întrebare se naște în chip firesc în mintea fiecărui creștin, ca o urmare a simțământului de șubrezenie și de stricăciune a firii omenești și ca o rămășiță plină de avânt către adevăr și dreptate, sădită în ea dintru început. Orice om care crede cât de cât în nemurire și în răsplata vieții veșnice se întâlnește fără voia lui cu un gând care îl întreabă: cum să mă pocăiesc?

„Nu există, frații mei, mai mare binecuvântare, mai mare dar de la Dumnezeu, decât faptul de a ne fi adus la viața monahală. Nu există o vrednicie mai mare, decât aceea de a ajunge omul la sfințenie. Deoarece sfințenia și sfântul sunt exact ceea ce este Dumnezeu. De aceea, pe noi, monahii, Dumnezeu-Cuvântul ne-a învățat modul în care se face unirea între om și Dumnezeu” (Arhimandritul Efrem).

Orice suflet este întărit de Sfântul Duh, înflăcărat de puritate și iluminat mistic de către Unitatea Treimică.

„Mulți monahi și fecioare nu au nici o idee despre diferitele tipuri de voință care acționează în om, și nu știu faptul că noi suntem influențați de trei voințe: cea dintâi este desăvârșita și mântuitoarea voință a lui Dumnezeu; cea de-a doua este propria noastră voință umană care, chiar dacă nu este distructivă, nu este nici mântuitoare. Iar a treia voință, cea a vrăjmașului îl învață pe om fie să nu facă nici o faptă bună, fie să le facă din orgoliu, sau să le facă de dragul virtuții în sine și nu de dragul lui Hristos”⁹.

Fiecare dintre noi îl poartă în sine pe Adam cel izgonit din Rai pentru neînfrânare și neascultare de Dumnezeu. Fiecare din noi, experimentăm prin propria viață sentimentul izgonirii din Rai. Și aceasta o face, zi de zi și ceas de ceas, fie prin îndulcirea cu felurile păcate lumești, fie prin îndeplinirea permanentă a voii noastre fără a ține cont de glasul vocii interioare prin care ne vorbește Dumnezeu, fie prin întinarea cugetărilor, sentimentelor și a faptelor noastre. Orice om de pe această planetă, își pune problema sfințeniei cel puțin o dată în viață. Cum este să devii sfânt? Omul poate ajunge la sfințenie? Sfințenia e o cale frumoasă, dar tot pe atât de grea și nu este pentru oricine, numai

⁹ Sfântul Antonie cel Mare

pentru cei aleși de El. De-a lungul istoriei creștinismului, au fost nenumărate persoane, fie bărbați, fie femei, care au demonstrat prin trăirea lor plină de râvnă că este posibilă atingerea sfințeniei, dar după multe nevoine sufletești și trupești.

Astăzi, aducem în atenția dumneavoastră pe pustnica Elisabeta, fosta maică Teodora, care din adolescență a căutat sfințenia, intrând în casta călugărilor. La 17 ani o întâlnim soră la mănăstirea Pasărea de lângă București. O moldoveancă frumoasă, șatenă, cu părul lung, înaltă și puternică, din comuna Moldova-Sulița, județul Suceava. Visul ei de mică a fost să ajungă sfântă. Acesta a fost motivul pentru care a acceptat să devină „mireasa” lui Hristos. Pentru acest lucru, a cerut sprijin și sfat de la duhovnici iscușiți: Părintele Paisie Olaru de la Sihla, Părintele Ilie Cleopa, Părintele Arsenie Papacioc de la Techirghiol, Părintele Varlaam Bârsă, starețul Mănăstirii „Sfântul Ioan Iacob Hozevitul” Corlățeni-Pojorâta, precum și Sfântului Ioan Iacob la care avea mare evlavie și a cărui centură o purta tot timpul. De dragul Sfântului Ioan Iacob, a fost în slujire trei ani la Ierusalim, chiar la biserică unde sunt moaștele Sfântului Ioan Iacob. Bineînțeles că a avut ajutorul lui Dumnezeu și a Maicii Domnului.

Prin slujire și trăire exemplară, prin curaj și jertfelnicie, prin credință puternică și dăruire, schimonia Elisabeta ajunge la adevărata maturitate

duhovnicească, fiind atinsă de harul Duhului Sfânt. Deși pustnică, devine mamă, fiică, soră, maică pentru mulți creștini, care ajung să o cunoască. Pustnica Elisabeta avea har, pricepere, pace și multă iubire și dispoziție pentru aproapele, pentru toate vietățile de pe pământ. Nu făcea rău niciunei furnici. Majoritatea creștinilor care au ascultat-o cel puțin o dată și-au schimbat viața, au devenit creștini practicanți. Printre aceștia mă număr și eu. Pe unde trecea ea, lăsa în urma ei o dâră de lumină, un parfum duhovnicesc și o dulceață a trăirii ortodoxe autentice. Chiar și pe atei i-a întors la Dumnezeu. Iată un mod practic de a te lupta cu patimile, cu ispitele și de a ieși victorios. Schimonahia Elisabeta este o pildă vie a trăirii în duh și adevăr, a faptului că se poate ajunge la sfințenie, mai mult poți deveni sfânt, dacă ceri ajutorul lui Dumnezeu, la Maica Domnului, la sfinți și la duhovnici iscușiți. Pentru aceasta, în schimb, ai nevoie de multă iubire, mult curaj și multă jertfelnicie.

Coborârea omului sub toată zidirea lui Dumnezeu – aceasta este cheia de descifrare a sensului vieții, de înțelegere a principiilor existențiale și de viață ale omului. Acesta este Hristos! Omul care își plânge păcatele în fiecare zi, care moare și înviază zilnic, care știe să se bucure de lucrurile cele mici și fără importanță, care se consideră sub toată zidirea lui Dumnezeu, unul ca acesta a ajuns la maturitatea duhovnicească deplină.

Chemarea omului la îndumnezeire este cel mai firesc dintre lucruri, el înseamnă o revenire la sine și totodată la rațiunile lui Dumnezeu. Omul se întoarce la autenticul său sens, renunțând la dependențele care îl țin departe de el. Fiindcă Adam a fost creat altfel, și natura de asemenea, dar o dată cu evenimentul tragic al căderii în păcatul strămoșesc, totul s-a modificat. Prin Hristos, Dumnezeu-Om, oricine este chemat să redobândească starea paradisiacă de dinainte de cădere, și chiar mai mult decât atât, îndumnezeirea. Dar aceasta presupune lupta. Lepădarea de lume se propune ca o depărtare, ca o luare de distanță față de ceea ce definește lumea, adică față de patimile în întregime lor și de gândurile care premarg împlinirii acestor patimi, dar și față de oameni (chiar și rudele trebuie ținute la distanță dacă nu merg pe calea lui Dumnezeu), ceea ce totodată reprezintă și o întoarcere la sine, sau mai bine zis o continuare a întoarcerii care a avut deja loc prin conștientizarea dependenței de păcat și prin căință. Prin distanță nu trebuie să se înțeleagă ceva spațial, chiar dacă această formă de retragere în pustietățile cele mai aspre constituie de cele mai multe ori forma văzută a acestei depărtări, pentru că „depărtare [de lume, n.n.] numesc nu ieșirea din ea cu trupul, ci depărtarea de lucrurile lumii [...] odihnirea sau golirea cugetării de lucrurile lumii”¹⁰. Dorința

¹⁰ Sf. Isaac Sirul, Idem, I, p. 26.